

Какво е климатът?

Ако се опитаме да бъдем точни, това са среднотатистическите данни за времето за определен, но сравнително дълъг период от време. Едно от усложненията, с които се сблъскваме, щом се опитаме да отговорим на въпроса дали климатът на земята се променя, са съществуващите регионални метеорологични осцилации (промени, често крайни, във времето на даден регион - б.пр.). Това са климатични изменения, които се появяват и изчезват през годините.

Най-известната такава е осцилацията "Ел Ниньо". Когато топли океански води заместят студените повърхностни води по западното крайбрежие на Южна Америка, промените във времето се усещат чак до Съединените щати. Щом обаче по-топлите води останат на запад ("Ла Ниня"), климатът е различен. Например в западните и средните части на американския континент наблюдаваме сух климат.

Ако се върнем назад във времето, виждаме ниските температури от мини Ледниковия период (траял от XIV в. до средата на XIX в.) или жегите от X до XIV век. Още по-назад се сблъскваме с дори по-драматични промени. Така че естеството на климата е динамично - измененията са непрестанни. Те биват направлявани от непостоянството на земния вулканизъм и слънчевата радиационна активност. Това, което обаче е необичайно в климатичните промени, ставащи в наши дни, е като пряк резултат на човешката дейност, а промените, които наблюдаваме се случват с далеч по-голяма скорост от видяното в миналото.

Какво причинява измененията на климата?

Един от факторите е урбанизацията. Друг често споменаван в медиите е нарастването на количеството в атмосферата на газове като въглероден диоксид и метан. Наричани "парникови газове", те имат удивителната способност да абсорбират и задържат топлина. Тази им особеност обаче пречи на Земята да отделя и така те изпълняват функцията

на стъклото в парник. Ето защо увеличаването на парниковите газове при изгарянето на изкопаеми горива и изсичането на горите затопля планетата. Въглеродният двуокис е

лег е изтънял с почти 40%. За някои това може да е добре дошло - по-малко лед води до по-голям комерсиален трафик в Арктическият океан. За тлолените обаче загубата на леда означава по-малко места за хранене и отглеждане на малките. За полярната мечка по-

м а л -
к о л е г
з н а ч и
п о -
м а л ъ к
а р е а л
н а м е с -
т о о б и -
т а н и е,
к о е т о
щ е д о -

на валежите, околна температура, снежна покривка, топене на снега, обем на приходящата вода. Промените в климата ще променят вида и победеността на патогенните елементи, а това от своя страна ще превърне водата ни в далеч по-опасна.

Затоплянето се очаква да доведе до нарастването на крайностите във времето. Ще се сблъскваме с все повече торнадо, урагани и наводнения в различни части на света. Това от своя страна ще значи и повече работа за хуманитарните органи-

за представяне на евангелската вест. Справянето с нуждите обаче ще изисква сериозна подготовка от страна на правителствата и обучение на отделни хора. Подобриването на системите за ранно предупреждение и процедурите за евакуация, както и събирането на храна и други стоки от първа необходимост, отнемат време и познания на специалистите. За да могат да помагат, много хора ще трябва да бъдат обучени предварително.

Като цяло ще трябва да очакваме разпростра-

тичните промени стопят селскостопанските добиви заради намалени дълждове, ще последват недохранване и глад. Настъпването и на пустините донякъде също се дължи на климатичните изменения. В някои части на Африка от десетилетия насам количеството на дълждовете става все по-оскъдно. На други континенти промените в климата ще се изразят по различен начин. В Северна Америка например сушата ще попречи на иглолистната растителност и тревата в равнинните райони да расте нормално. Най-ве-

През последните 30 години от преподавателската ми кариера редовно водя студентите си от Канадския университет да разгледат глетчера Атабаска в националния парк "Джаспър" в Албърта. С всяка изминала година обаче откривах, че той се е отдръпнал все повече и повече от местата за паркиране. Увеличаващото се разстояние между колите ни и глетчера не е просто леко неудобство, а плашещ индикатор за това, какво се случва с природата в наши дни.

адвентистите и глобалното затопляне

от Брус Бътлър

нараснал в земната атмосфера с около 36% от началото на индустриалната революция, като най-значителното му увеличаване наблюдаваме след 1945 година. През този период средната годишна температура се е покачила с 0,6°C. Компютърни симулации предсказват, че ако сегашните темпове се запазят средните температури ще скочат с още 1,4 до 5,8°C.

Какво изобищо ни интересува?

Затоплянето на климата се очаква да бъде по-значително в северните континентални региони. През последните няколко години се отбелязват рекордно ниски нива на леда в Арктическият регион. През последните 30 години арктическият морски

веде до свиване на популацията ѝ. Според някои биолози ще трябва забиваги да кажем сбогом на бялата мечка.

Нарастващите глобални температури ще предизвикат скок на болестите и смъртността. По целия свят глетчерите се топят с небивала досега скорост. На много места по света точно те са основен източник на прясна вода за населението. (Например през сухия сезон в Индия до 70% от водите на р. Ганг идват от хималайски ледници. Тя е пряк източник на вода за милиони индийци. - б.р.) Тук, в Канада например, където живее, системите за третиране на прясна и отпадна вода са планирани да работят при точно определени нива на количество

защити като АДРА, тъй като последиците от природните бедствия обикновено диспропорционално засягат най-бедните. Над 110 млн. души само в Бангладеш живеят в равнини, изложени на опасността от заливане. От 1900 г. насам морското ниво нараства с 2-3 мм на година. Този факт, в комбинация с нарастващото количество дълждове и опустошителни ветрове, ще увеличи последиците и честотата на наводненията не само в Бангладеш, но и в много други части на Азия, Африка и Латинска Америка. Наводненията от своя страна ще превърнат мнозина в бедстващи бежанци. Посрещането на нуждите им ще докаже истинския дух на християнството и ще бъде възможност

нението на инфекциозни заболявания. Това ще засили нуждата от контрола върху тях и необходимостта от по-добро здравно обучение. Наводненията увеличават опасността от болести, причинени от пренасяни от водата патогени и риска от инфекциозни заболявания предавани от насекоми. Особено децата в наводнените райони са изложени на по-голям риск и често стават жертви на респираторни инфекции, алергии и стомашно-чревни заболявания. Наводненията обаче няма да са единствената ни причина за тревога. В много страни избухващото на епидемии е пряко свързано с честотата на климатичните осцилации.

Там, където клима-

роятно горските пожари и популациите на насекоми също ще нарастат. Увеличеното морско равнище ще застраши районите с ниска надморска височина по атлантическото и тихоокеанското крайбрежие по време на все по-зачестяващите бури. В арктическите региони размразяването на вечнотамрзналите почви ще предизвика дестабилизация на земните маси. Всички постройки и тръбопроводи, положени в тези райони, ще бъдат застрашени. На други места ще се наблюдава драстично понижаване на нивата на езера (например Големите американски езера ще спаднат с поне 1 м), което от своя страна ще доведе до проблеми за електродобивната индустрия.

Продължава на стр.8

